

„suštastvovanje“ je toliko koliko „biti“ (verb.) i bitak (odnosno: „biće“; supst.). Kako se particip prezenta „budući“ okupirao u futurskom značenju, ne preostaje nam za c n s, o n — ako ne želimo druge teškoće s kakvim partic. oblikom — nego „biće“ (: das Seiende, za razliku od „bitka“, das Sein). Tako se i u nas „bit“, „bitstvo“ izjednačilo s „biće“. Posebno komplikacije nastaju tamo gdje se „biće“ upotrebljava za „esse“. Konfuzija značenja termina nije tek nedostatak „mišljenja“ nego nužnost same metafizike, koja se etablira u svakodnevnom govoru. — Razlikovanje na putu podrijetla otvara metafiziku za *mogućnost* drugačijeg mišljenja.

*

* * *

Ontologijske momente „esencije“ i „egzistencije“ (— „ateizam“ proizlazi iz određenja njihova odnosa —) Marx je, dakle, u nizu svojih djela, ali izričito u tim Pariškim rukopisima iz 1844, poznatim pod nazivom *Ekonomijsko-filozofijski rukopisi* (MEW ↔ Ergänzungsband - Schriften - Manuskripte-Briefe bis 1844, Erster Teil, Dietz, Berlin 1968, str. 466—588), u trećem rukopisu (str. 530. i sl.) a na gore citiranom mjestu (str. 544—546), u svjetlu teologijske problematike, ovako odredio: „Neko biće, [Wesen, kaže Marx, izražavajući značajnu dvoznačnost u terminu, jer Wesen znači kako „biće“ tako i „bit“, V. S.] važi sebi kao samostalno... svoj tu-bitak (Dasein) zahvaljuje samom sebi“ „... moj život nužno ima... osnovu [grund = i razlog, V. S.] izvan sebe ako nije moje vlastito stvaranje (Schöpfung)“. „Pučkoj svijesti“ je „nepojmljiv bitak prirode i čovjeka uslijed samih sebe (Durchsichselbstsein)“ (l. cit., str. 544—545). Sad Marx navodi primjere koji pobijaju stvaranje prirode i čovjeka iz načeg drugog: tako geognoziju „znanost